UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er] euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam] s[ecundu]m Curia[m]

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus lvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70429

Visual Library

Sexta. Pulcritudo mulieris eſt cauſa erroris malis

Septima. Beata virgo ꝑfectiſſime vicit diabolum.

Caſus lv

q Ueritur. lv. Utrū deus ſimplicit᷑ magis amet ꝟginē ꝙ lucifer: vel ecōuerſo: Et videt᷑ ꝙ luciferū. quia eſt deo magis dilectꝰ in bono ſimpl'r. i. in ſubſtātia: qꝛ ei vult nobiliorē ſubſtātiam id eſt angelicā naturā. ſed beata ꝟgo ē magis dilecta in bono ſm quid. i. in accidente: puta i felicitate. Sed econtra videt᷑ ꝙ virginē. qꝛ ego diligētes me diligo. Prouer. viij. ⁊ ꝯſeq̄nter magis diligētes magis diligit. Scḋo. Amare eſt velle bonū j. q. xx. ⁊. iij. diſt. xxxij. ⁊. j. ꝯtra gen. ca. xcj Igit᷑ deꝰ amat oīa: qꝛ oībꝰ vult aliqḋ bonū. ſ. eē. Et amat oīa eq̄liter ex parte actꝰ: quia eodē actu oīa amat. Nō aūt ex parte obiecti ſeu boni voliti: qꝛ non oībꝰ vult idem bonū: ſicut nec largit᷑. Sed quo ad bona naturalia amat magis nobiliora: qꝛ vult eis maius bonū nature. i. naturā nobiliorē. Quo ad bona ꝟo gratuita magis amat ſe amātes. qꝛ vult eis maiorē amorē ꝙ eum amāt: ⁊ ꝯſeq̄nt᷑ maiorē gratiā ⁊ gl'iam. Simpliciter aūt magis amat que magis amat q̄ntum ad bona gratie ⁊ glorie. quod patet ꝑmo auctoritate. Naꝫ ſm Augꝰ. ſuꝑ Joan. Deꝰ inter alias creaturas rōnales magis amat membra vnigeniti ſui. Item rōne. qꝛ eis vult maiꝰ bonū id eſt bonū infinitū. Igit᷑ magꝫ amat virginē ſimplicit᷑ ꝙ aliq̄ꝫ purā creaturā. Ad argumētū i oppoſitū dico ꝙ ſi gloria ꝯſideret᷑ ſm ſe ſimpl'r eſt ignobilior ſubſtantia angelica. ſed ſecus q̄ntū ad obiectum cui ꝯiūgit qḋ deus vult oībꝰ ꝑdeſtinatis Nō em̄ vult his ſolū dare gl'iam: ſed etiā ſeipſum in ꝑmium.

Elicῑe igit᷑ ꝯcluſiōes.

Prima. Deus omnes creaturas amat vere: nō ſolū volendo: ſed etiam faciendo eis bonum.

Secūda. Quo ad bona naturalia magis amat nobiliora ſm ſuā naturā

Tertia. Quo ꝟo ad gratuita magis amat ſe amātes q̄ ad grām: ⁊ etiā q̄ ad gloriā: ſi ſint amātes finalit᷑

Quarta. Simpl'r loq̄ndo magꝫ amat q̄bꝰ vult maiorē gl'iam.

Quīta. Igit᷑ ſimpl'r magꝫ amat ſe: dei de chr̄m: deīde ꝟginē gl'ioſam

Caſus lvj.

q Ueri᷑. lvj. Utrum habens odiū poſſit licentiari vt cōmunicet: Ad h᷑ reſpondet Archie. ij. parte. tit. viij. ar. ij. ⁊ Duran. ordinis minoꝝ quē ipē allegat qui dicūt ꝙ ex illatiōe iniurie ſequit᷑ ꝑmo odiū in corde. ſecūdo effectꝰ odij in opere tertio ſignū odij in ore. ⁊ quarto actio iniuriaꝝ aduerſus auctorē earū. Odiū igit᷑ q̄libet tenet᷑ expellere: ⁊ qḋ q̄ appetit malū adeſſe aut bonū abeſſe ꝑrimo nō ꝓpter aliq̄d bonū eiꝰ vel alterius: eſt in mortali nec pōt cōicare. Si aūt hoc ſit qꝛ times ex eius ꝓſperitate alios opprimi iniuſte: vel quia ſperas ex eiꝰ depreſſione alios iuſte erigi: nō eſt peccatū. Nota tamē ꝙ nō teneris gaudere ḋ bono tēꝑali inimici vt ſic: ſed de ſpūali tm̄ ⁊ de temporali vt expedit ſpirituali. Effectus aūt odij ſi ſit in ſubtrahendo bn̄ficiū ſeu bonū ſpūale: eſt mortale. ſi illud bonū qḋ omnibꝰ exhibet᷑ nolumꝰ inimico cōmunicare: vt orationē generalē vel ꝑdicationē. Si ꝟo ſit in ſubtrahēdo bonū temporale: eſt mortale: ſi illud bonū ſit extreme neceſſariū: al's veniale. Si ꝟo ſit in īferēdo malū: erit mortale: ſi ſit ꝯtra ordinē iuris: nec licꝫ cōmunia tali. Si ꝟo ſit ſm ordinē iuris ſemoto odio: non erit pctm̄: etiāſi cū armis ⁊ ſnia iudicis ſatiſfaciat ſibi de bonis inimici. Sed q̄ ad ſignū odij ſeu rancoris i ore ſi q̄dem malefactor offerat ꝯdignā ſatiſfactionē: tenet᷑ q̄s eū ad amiciciā recipe ⁊ ei loq̄. Si āt nō exhibet: aut exhibet ſemiplene nō tenet᷑ niſi actio iiuriaꝝ ſit abolita ꝑterita remiſſiōe: vel etiā diſſimulatiōe: qꝛ. ſ. alluſit vel riſit vl' comedit cū offenſo poſt iniuriā. Actionē aūt iniuriarū qḋ eſt q̄ntū/ nullus tenet᷑ remittere. imo ⁊ aliq̄n q̄s

nõ põt:vt ſi iniuria ſit facta ſeruo vl' mo
nacho vl' filiofamilias. Hec ex illis. Dico
igit̃ q̃ is q̃ offendit cõmunicare nõ põt: ni
ſi offerat ſatiſfactionẽ ſi poteſt. Si autem
ambo offenderũt: põr in offendendo ſit p̃
oꝛ in recõciliando ceteris parib9. Qd di
co: qꝛ interdum quis ꝑ leui cõuicio infert
valde magnũ

Elice igit̃ ꝯcluſiones.

Prima. Odiũ ſuans ad ꝓximũ ita q̃
ex mala volũtate dolet de bonis eiꝰ vel
gaudet de malo notabili: ẽ in pctõ morta
li: nec põt cõicare

Scd̃a. Qui tamẽ vult malũ ꝓpter bo
num aliquod rõnabile: nõ peccat: ſed põt
cõmunicare.

Tertia. Similr̃ q̃ nõ gaudet de bono
tp̃ali vt ſic: ſꝫ ſolũ vt ordinat̃ ad ſpũale. i.
vt eſt ad ſalutẽ aĩe.

Quarta. Quicũq3 itẽdit ſubtrahere ĩi
mico bonũ ſpũale vel tp̃ale generale: aut
tp̃ale extreme neceſſariũ: ẽ i mortali

Quinta. Secus q̃ ſpũale ꝑticulare aut
tp̃ale ꝑticulare vl' de bñ eſſe

Sexta. Qui intendit inferre malũ no
tabile ꝯtra ordinẽ iuris: vl' ſm ordinẽ iu
ris ex odio: eſt i mortali, ſecꝰ ſm ordinem
iuris ſine odio.

Septima. Qui nõ vult loq̃ volẽti ſatiſ
facere/cõicãdo iudiciũ ſibi mãducat.

Octaua. Qui nõ vult remittere: ſed ꝓ
ſequi actionez iniuriaꝝ ſemoto odio: lici
te cõmunicat.

Nona. Qui offendit ⁊ nõ vult ſatiſface
re: iudiciũ ſibi mãducat: qꝛ frat̃ eiꝰ aliq̃d
habet ꝯtra eũ

Decima. Quãdo poſt offenſam is q̃ ac
cepit iniuriã riſit actorib9 aliq̃d ſignũ ami
cicie oſtẽdit: eſt facta recõciliatio: q̃ videt̃
ſufficere ſaltẽ in leuib9.

Undecima. Qñ offenſio eſt mutua: p̃
or in offendẽdo debꝫ eſſe p̃or in recõciliã
do ceteris parib9.

Duodecima. Licꝫ ſm Archie. i die re
ſurrectiõis. i. in aliq̃ illoꝝ triũ dieꝝ cõicã
dũ ſit: tñ ab Eugenio emanauit breue ad
frẽm Joannẽ de capiſtrano datum rome
Mccccxlvj. in q̃ declarat optime eẽ ſatiſ
factũ regi/ſi ĩfra hebdomadã ſctã vl' in
fra octauã paſce q̃s cõicet.

Caſus. lviij.

q Ueritur. lviij. vtꝝ ſm
mentẽ ſancti Tho. ⁊ doctri
nã eius teneat̃ q̃s facere ele
moſynã in extrema neceſſita
te de neceſſario ad decẽtiã vite? Ad qd̃ ex
doctrina eiꝰ. ij. ij. q. xxxij. ⁊ iiij. di. xv. rñdeo
Circa h̃ ſũt i doctrina bti Tho. due ſolen
nes opiones: hñtes ſolẽniſſimos ſectato
res. Primo ḡ ꝑtractabo materiã ſm opi
nionẽ antiq̃ꝝ thomiſtaꝝ q̃ttuor faciẽdo.
Primo em̃ declarabo mentẽ eiꝰ. Scd̃o ꝓ
babo declaratiõem eſſe verã ꝑ ṽba eius.
Tertio ex dictis eiꝰ arguã ꝯtra ⁊ ſoluaꝫ.
Quarto ꝯfirmabo ꝑ dicta thomiſtarum
oĩa dicta. Quãtũ ad p̃mũ ſciendũ ẽ q̃
bona homis diuitis ſũt in q̃druplici diffe
rentia. Prima ſunt neceſſaria neceſſitate q̃ſi
abſoluta. i. ſine q̃b9 nõ poſſet viuere iṗe ⁊
ſui: quoꝝ neceſſitatib9 habet ꝓuidere: pu
ta valor q̃nq̃ginta aureoꝝ. Jſta ſunt oĩa
ſine q̃b9 nõ poſſꝫ viuere ſanꝰ ⁊ valẽs tãto
tempe q̃nto ſua cõplexio durare põt ſi de
bite ꝓcuret̃. Uerbi gr̃a. Delicate nutrito
eſt neceſſariꝰ panis triticeꝰ ⁊ pellicea tuni
ca ⁊ equus interdũ. Secũda ṽo ſũt neceſ
ſaria neceſſitate q̃ſi ꝯditionata. i. ſine q̃b9
nõ põt viuere decent̃ iṗe ⁊ ſui: vt centum
aurei. Jſta ſunt oĩa ſine q̃b9 nõ poſſet vi
uere int̃ coequales ſibi: ſine nota auaricie:
vel ſtulticie vel inciuilitatis vel paupta
tis vl' hmõi: q̃ ad cibos aut veſtes aut eq̃
taturas aut palatia aut ornamẽta domꝰ:
aut hmõi. Sicut nõ viueret decent̃ nobi
lis cũ veſte ruſticana: nec etiã forte cũ ve
ſte nobiliũ feriali decent̃ viueret i feſto ſo
lẽni niſi in aliq̃ caſu. Sed ꝓ h̃ ſciendũ ẽ
q̃ ad iudicandũ q̃d decẽs ⁊ q̃d indecẽs ſit
duplici regula poſſumus vti. ſ. iudicio cõ
muni prudentiũ ⁊ grauiũ hoim: ⁊ exem
plis ṽtuoſe viuẽtiũ: q̃ q̃ntũcũq3 vilit̃ ince
dãt aut decent̃ viuũt: aut nõ opant̃ ſm in
clinationẽ ṽtutis. Nõ em̃ eſt aliq̃d iudicã
dũ decẽs vel indecẽs ex ſnĩa ambitioſoꝝ,
qꝛ guſtũ habẽt infectũ. Tertia ſunt q̃ ꝯti
nent̃ q̃dẽ intra bona neceſſaria ad decenti
am: ſed tñ ſic q̃ eis ſublatis ſtat decentia:
⁊ eis additis nõ exceditur decentia. Ter
minus em̃ requiſitoꝝ ad decẽtiam nõ eſt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN